

Decentralisering ger Sveriges mest effektiva drift

Jämtlands läns landsting har den lägsta driftskostnaden av alla landsting i Sverige. Anledningen till detta är lika enkel som genial. Snabba ledtider och hög grad av självbestämmanderätt gör att landstingets egen teknikgrupp har järnkoll på hur driften ska organiseras.

Enligt en färsk utredning från SKL (Sveriges kommuner och landsting) så ligger Jämtlands län i topp när det gäller effektiv fastighetsdrift. Det framgångsrika arbetssättet har till och med gett upphov till epitetet "Jämtlandsmodellen". Anledningen till detta är enligt SKL "en pragmatisk och lokalt anpassad syn på hur driften ska organiseras och ledas, och på vad som ska göras i egen regi respektive köpas." Bakgrunden till att Jämtland sticker ut i statistiken stavas stark decentralisering. Här finns ingen daglig chef i formell mening, istället bedömer teknikerna själva när och hur ett arbete ska utföras, och man har också eget kostnadsställeansvar genom sina gruppssamordnare.

De två teknikgrupperna jobbar aktivt på golvet, personalen känner fastigheterna utan och innan - de flesta av de sex elteknikerna och de sju vvs-teknikerna har arbetat länge på Östersunds sjukhus.

Vid arbetstoppar kallas avtalsentreprenörer in för att täcka upp, och här kan en enskild tekniker själv göra avrop direkt till entreprenören. Detta medför korta beställningstider, enkel kommunikation och nästintill omedelbar uppföljning av utfört arbete.

Landstingets egen fastighetsenhet anser att modellen skapar ett bra arbetsklimat, både för tekniker och avtalsentreprenörer. Det leder bland annat till att teknikerna känner ansvar för "sina fastigheter", de arbetar hela tiden preventivt för att säkra driften och förebygga fel.

- Sedan vi skapade den här organisationen för fem, sex år sedan så har den varit både hållbar och framgångsrik. Nyckeln i den här modellen är uppföljning samt konkreta och nåbara mål — det får inte vara för abstrakt. Samt att teknikerna, det vill säga experterna själva, avropar tjänster direkt av avtalsentreprenörerna, utan några mellanhänder. De kan direkt bedöma om fakturan de får är rimlig eller ej — både tekniskt och tidsmässigt. Sedan har vi ju oerhört mycket kreativitet och vilja till eget ansvar i gruppen, det har vi tagit tillvara på, säger Keneth Westlund, driftchef vid Landstingsservice.

- En av fallgroparna som jag kan se med modellen är att du slår dig till ro och bara blir beställare, därför är det viktigt med uppföljningen, att hålla koll på om beställningarna ökar. Vi har inte sett några sådana tendenser här — vi ser tvärtom att våra grupper har en stor kostnadsmedvetenhet, säger Keneth Westlund.

- Och vi ska fortsätta att ligga bland de bästa i landet när det gäller kostnadseffektivitet, avslutar Marlene Brännlund, Ekonom för bland annat Landstingsservice.

[Här kan du läsa mer, samt beställa skriften.](#)